

عنوان مقاله:

موقعیت چینه شناسی، ژئوشیمی و پتروژنز سنگهای آذرین بازیک پالئوزوئیک زیرین ناحیه شیرگشت، شمال غرب طبس

محل انتشار:

دهمین همایش انجمن زمین شناسی ایران (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

مرتضی درخشی - دانشجوی کارشناسی ارشد پترولوژی، دانشگاه صنعتی شاهرود

حبیب ... قاسمی - دانشگاه صنعتی شاهرود، دانشکده علوم زمین

عزیزا... طاهری - دانشگاه صنعتی شاهرود، دانشکده علوم زمین

محمود صادقیان - دانشگاه صنعتی شاهرود، دانشکده علوم زمین

خلاصه مقاله:

منطقه مورد مطالعه در ۶۰ کیلومتری شمال غرب طبس، در کوههای درنجال واقع شده است. سنگهای آذرین مورد مطالعه در سازندهایی با سن کامبرین تا سیلورین، که در منطقه بالازدگی پیدا کردهاند، دیده میشوند. بیشترین و مهمترین حجم سنگهای آذرین، بصورت تودههای نفوذی، با طیف ترکیبی الیوینگابرو تا مونزودیوریت در سازند کالشانه به سن کامبرین میانی و گدازههایی با ترکیب الیوینبازالت و هم ارز تودههای گابرویی در بخش تحتانی سازند نیور به سن سیلورین وجود دارند. مشاهدات صحرایی، پتروگرافی و ژئوشیمیایی حاکی از توقف ماگما در آشیانه ماگمایی مستقر در سازند کالشانه و انجام تفریق ماگمایی در این آشیانه میباشد. بطوری که سنگهای کومولایی ملاگابرویی با بیش از ۷۵ درصد کانیههای مافیک و کمتر از ۲۵ درصد پلاژیوکلاز و انواع بافتهای کومولایی در پایین، و تودههای لوکوگابرویی، دیوریتی و مونزودیوریتی در بالا دیده میشوند. وجود یک روانه الیوین بازالتی در قسمتهای تحتانی سازند نیور و ارتباط ژنتیکی آن با سنگهای آذرین موجود در واحدهای قدیمتر، نشان دهنده یک رخداد فعالیت ماگمایی در سیلورین تحتانی میباشد. نمودارهای عنکبوتی نشان دهنده غنیشدگی عناصر کمیاب و ناسازگار و آرایش پوستهای در این سنگها میباشد. نمودارهای هارکر و ضریب تفریق (D₁) و نیز عناصر ناسازگار در برابر یکدیگر به همراه ثبات و پیوستگی الگوی عناصر کمیاب، حاکی از تفریق ماگمایی در خلال توقف در آشیانه ماگمایی است. سنگهای ماگمایی مزبور در نمودارهای متمایز کننده محیط تکنیکی در محدوده ماگماتیسم درون صفحههای قرار میگیرند. این جایگاه با موقعیت محیط کشتی(ریفیت درون قارهای) ایران مرکزی در خلال پالئوزوئیک زیرین بخصوص رخداد ماگمایی سیلورین در بخشهای عظیمی از ایران مرکزی کاملاً سازگار است.

کلمات کلیدی:

زمین شناسی، پتروژنز، ایران مرکزی، طبس، شیرگشت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/28405>

